

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 20 sierpnia 2024 r.

WP-P.4131.5.2024

Rada Gminy Raciąż

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1, w związku z art. 86 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.)

stwierdzam nieważność

Uchwały Nr IV.24.2024 Rady Gminy Raciąż z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

Uzasadnienie

Rada Gminy Raciąż podjęła uchwałę Nr IV.24.2024 w dniu 16 lipca 2024 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 22 lipca 2024 r.

Jako podstawę prawną uchwały Rada Gminy wskazała m. in. art. 7 ust. 3a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r, poz. 399) – zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym *„Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się*

o uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględniając opis wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji zadań".

Zakres powyższych wymagań doprecyzowany został w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu określania wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych (Dz. U. 2023 r., poz. 322) – zwanym dalej „rozporządzeniem”. Taka konstrukcja przepisów wskazuje, że ustawodawca jednoznacznie określił sposób i zakres wymagań, jakie rada gminy może zawrzeć ww. uchwale.

Podkreślić należy, że określone przez radę wymagania są jednym z elementów, stanowiących podstawę do wydania decyzji w indywidualnej sprawie zezwolenia. Wymagania zatem winny być sformułowane w sposób precyzyjny, uwzględniający zakres przyznanego przez ustawodawcę upoważnienia. Przepis § 6 uchwały brzmi *„Przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych powinien udokumentować gotowość ich odbioru przez stację zlewną.”*

Zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 2a ustawy przedsiębiorca powinien udokumentować te okoliczności we wniosku o udzielenie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. Jeżeli zatem ustawodawca określił, że dane takie ma zawierać wymieniony wyżej wniosek, to nie upoważnił organów gminy do określenia powyższego wymogu na podstawie art. 7 ust. 3a ustawy. Zatem zawarcie opisanego wymogu w uchwale stanowiącej na podstawie wskazanego wyżej art. 7 ust. 3a ustawy wykracza poza delegację ustawową przyznaną tymże przepisem.

W § 7 uchwały Rada postanowiła, że *„Podmiot odbierający nieczystości ciekłe od właścicieli nieruchomości jest obowiązany prowadzić i przechowywać przez okres 5 lat dokumentację zawierającą informację o stosowanych środkach dezynfekujących oraz częstotliwości wykonywanych dezynfekcji pojazdów i urządzeń.”*

Określenie innych wymagań, a w szczególności tych, które dotyczą obowiązków przedsiębiorcy w czasie wykonywania działalności już po uzyskaniu zezwolenia, wykracza poza delegację ustawową zawartą w art. 7 ust. 3a ustawy i świadczy o wadliwości uchwały, tym samym uzasadnia wyeliminowanie z obrotu prawnego wadliwych przepisów, tj. nakładających na przedsiębiorców obowiązki, jakie należy spełnić przy realizacji zadań, wynikających z udzielonego zezwolenia. W orzecznictwie akcentuje się, że na mocy art. 7 ust.

3a ustawy rada gminy posiada ustawowe upoważnienia, ale wyłącznie do ustalenia wymagań w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się dopiero o uzyskanie zezwolenia. Tym samym nie obejmuje kwestii związanych z obowiązkami tych podmiotów powstającymi w trakcie realizacji zadań, czyli w wyniku uzyskanego zezwolenia (por. wyrok NSA z dnia 18 kwietnia 2012 r., sygn. akt II OSK 251/12; wyrok WSA w Opolu z dnia 17 października 2013 r., sygn. akt II SA/Op 298/13.)

W § 3 uchwały uregulowania dotyczą wyposażenia pojazdów asenizacyjnych. Wskazanie w ust. 1b, iż mają być one trwale i czytelnie oznakowane, w widocznym miejscu, nazwą firmy wraz z adresem i numerem telefonu trudno odnieść do pojęcia wyposażenia - są to wymogi innego rodzaju, które powinien spełniać przedsiębiorca już prowadzący przedmiotową działalność, a nie ubiegający się o wydanie pozwolenia na jej prowadzenie. Wobec powyższego stwierdzić należy, że Rada przekroczyła delegację wynikającą art. 7 ust. 3a ustawy oraz § 1 rozporządzenia.

Podobnie obowiązki określone w § 4 pkt 5-7 uchwały w ocenie organu nadzoru stanowią przekroczenie kompetencji określonej w art. 7 ust. 3a, ponieważ odnoszą się do wykonywania już prowadzonej działalności gospodarczej, a więc powinny być spełnione na etapie jej wykonywania.

Podsumowując, istotą analizowanej uchwały powinny być wymagania, jakie przedsiębiorca powinien spełniać, ubiegając się o uzyskanie zezwolenia (co wynika bezpośrednio z treści ustawy oraz tytułu uchwały). Czym innym jest, bowiem wykonywanie działalności gospodarczej, a czym innym uzyskanie zezwolenia na taką działalność. Warunki, jakie musi spełnić przedsiębiorca ubiegający się o wydanie zezwolenia są inne od warunków, jakim podlega już samo wykonywanie tej działalności. „*Warunki wykonywania zezwolenia należy określić, w zakresie wskazanym w ustawie, w zezwoleniu na wykonywanie tej działalności. Realizując kompetencję prawodawczą organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa*” (wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 września 2010 r., sygn. II SA/Go 535/10).

Mając powyższe na uwadze, organ nadzoru stwierdził, że kwestionowana Uchwała Nr IV.24.2024 w sposób istotny narusza prawo, należy zatem stwierdzić jej nieważność w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje Gminie skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności Uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/